

:: Gangliozydoza GM1

Orpha number: [ORPHA354](#)

Definicja choroby:

Gangliozydoza GM1 to rzadka lizosomalna choroba spichrzeniowa charakteryzująca się niedoborem aktywności beta-galaktozydazy i szerokim spektrum zróżnicowanych objawów nerwowo-trzewnych, ocznych i dysmorficznych.

Epidemiologia

Choroba występuje pantemicznie, ale częstość występowania na świecie nie jest znana. Częstość występowania szacowana jest na 1:100 000 do 200 000 żywych urodzeń. Wysoką częstość występowania odnotowano na Malcie, w Brazylii oraz w populacji cypryjskiej i rzymskiej.

Obraz kliniczny

Wyróżniamy trzy typy gangliozydozy GM1 ze względu na wiek zachorowania: ciężką szybko postępującą postać niemowlęcą, w której wiek zachorowania przypada na poniżej szóstego miesiąca życia (gangliozydoza GM1 typu 1), postać późnodziecięcą lub młodzieńczą, w której wiek zachorowania przypada pomiędzy siódmym miesiącem a 3 rokiem życia z opóźnieniem rozwoju ruchowego i poznawczego (gangliozydoza GM1 typu 2) i postać dorosłą, przewlekłą, w której wiek zachorowania notuje się między 3 a 30 rokiem życia (gangliozydoza GM1 typu 3) charakteryzująca się przede wszystkim uogólnioną dystonią. Stopień zaawansowania choroby powiązany jest z poziomem aktywności beta-galaktozydazy.

Etiologia

Choroba spowodowana jest mutacjami genu *GLB1* (3p22.3) kodującego beta-galaktozydazę. Do dnia dzisiejszego zidentyfikowano ponad 165 mutacji. Niedobór aktywności enzymu prowadzi do toksycznego nagromadzenia się gangliozydów w tkankach, a szczególnie w centralnym układzie nerwowym (CUN).

Metody diagnostyczne

Ustalenie rozpoznania jest trudne ze względu na szerokie spektrum kliniczne choroby. Kliniczne podejrzenie choroby można wysnuć na podstawie objawów spichrzania takich jak grube rysy twarzy, przerost dziąseł, objaw wiśniowo-czerwonej plamki, wisceromegalia, dyzostoza i opóźnienie rozwoju psychoruchowego. Dobrym badaniem orientacyjnym jest rozmaz krwi obwodowej (badania wakuolizacji limfocytów) oraz obecność oligosacharydów w moczu. W badaniu szpiku kostnego odnotowano piankowe komórki (*Gaucher-like foam cells*). Rozpoznanie potwierdza biochemiczne badanie aktywności beta-

galaktozydazy i(lub) molekularne badanie genetyczne. Należy wykluczyć wtórny połączony defekt *GLB1* i neuraminidazy *NEU1* (powodujący galaktosialidozę; sprawdź ten termin).

Rozpoznanie różnicowe

Rozpoznanie różnicowe obejmuje mukopolisacharydozy, sfingolipidozy i oligosacharydozy.

Diagnostyka prenatalna

Można przeprowadzić diagnostykę prenatalną poprzez badanie aktywności beta-galaktozydazy i(lub) molekularne badanie *GLB1* w komórkach kosmówki lub komórkach płynu owodniowego, jeżeli wcześniej zidentyfikuje się mutacje w rodzinie.

Poradnictwo genetyczne

Gangliozydoza GM1 to choroba autosomalna recesywna. Rodzinom dotkniętym chorobą należy zaoferować konsultację genetyczną.

Postępowanie i leczenie

Leczenie pacjentów z gangliozydozą GM1 jest objawowe i wspomagające. Terapia redukcji substratów to potencjalne rozwiązanie do badań klinicznych w późno występujących postaciach.

Rokowanie

Rokowanie zależy od typu gangliozydozy GM1 i jest bardzo złe w ciężkiej postaci niemowlęcej i zmienne w przewlekłej postaci dorosłej.

Recenzent-ekspert: Dr A. Caciotti, Dr M.A. Donati, Dr A. Morrone

Aktualizacja: Maj 2012

Tłumaczenie: Styczeń 2017

This publication is part of the project / joint action '677024 / RD-ACTION' which has received funding from the European Union's Health Programme (2014-2020).

Ten dokument jest prezentowany wyłącznie w celach informacyjnych. Zawarte w nim informacje w żadnym przypadku nie mogą zastąpić fachowej opieki medycznej wykwalifikowanych specjalistów i nie powinny być wykorzystywane jako podstawa do diagnozowania lub leczenia.
